

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فصل اول حساب

لکچر نوت بخش حساب:

درس هفتم

عملیه تفریق اعداد طبیعی :

تفریق در لغت کم کردن اشیای هم جنس را گویند. و در اصطلاح عملیه
تفریق معکوس عملیه جمع است و دارای اجزای ذیل می باشد.

$$a - b = c$$

$$5 - 2 = 3$$

مفروق به معنی **تفریق شده** و **مفروق منه** به معنی **تفریق شده از آن می باشد**.

مثال: عدد 9 را از عدد 4 تفریق نمایید؟

$$9 - 4 = 5$$

تفریق سطری

مثال: سوالات ذیل را به شکل ستونی با هم تفریق نمایید؟

تفریق ستونی

$$\begin{array}{r} 3262 \\ -1221 \\ \hline 2041 \end{array} \quad \begin{array}{r} 682 \\ -431 \\ \hline 251 \end{array} \quad \begin{array}{r} 45 \\ -23 \\ \hline 22 \end{array} \quad \begin{array}{r} 9 \\ -6 \\ \hline 3 \end{array}$$

تمرین:

سوال های ذیل را حل نماید ؟

$$\begin{array}{r} 24 \\ -12 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 55 \\ -33 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 19 \\ -8 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 2423 \\ -153 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 210 \\ -110 \\ \hline \end{array}$$

عنصر عینیت عملیه تفریق :

عنصر عینیت عملیه تفریق عدد 0 است . یعنی اگر از هر عدد صفر کم شود حاصل تفریق دو باره خود همان عدد می شود. صفر بنام **عنصر خنثی** در عملیه تفریق نیز یاد میشود.

$$3 - 0 = 3$$

$$22 - 0 = 22$$

$$100 - 0 = 100$$

نکات مهم تفریق : 1) اگر از **مفروق** **منه** **مفروق** را تفریق کنیم حاصل تفریق حاصل می شود. 2) اگر از **مفروق** **منه** **حاصل تفریق** را

تفریق کنیم **مفروق حاصل** می شود . 3) اگر با **مفروق حاصل** تفریق را
جمع کنیم **مفروق منه حاصل** می شود .